

[Rahbæk Møller]

med tre andre ministre lagde navn til, nemlig redegørelsen om forskning og udvikling, som vi fik her i foråret, og som var meget realistisk i sin erkendelse. Jeg tror, det er godt, hvis vi, når vi diskuterer de her ting, starter med, at det er tunge og alvorlige ting, vi er inde i. Danmarks udviklingsevne er virkelig sat tilbage.

Jeg hørte egentlig til dem, der så frem til den nye minister, fordi jeg syntes, der kom nye toner, da han trådte til. Vi har ikke hørt så meget til dem på det sidste, men jeg har egentlig set frem til, at der ville ske noget bedre. Derfor er jeg ked af, at jeg i dag for det første skulle vågne ved at høre en udtalelse, som måtte få mig til at sige, at valgflæsket er usædvanlig fedt i denne valg sæson, og for det andet i dag skulle høre ministeren benægte, at der er problemer i Danmarks udviklingsevne. Jeg synes, det er kedeligt, at det går den vej.

Og så vil jeg i øvrigt kommentere de forskellige indlæg. Først angående handelshuse. Det er jo kedeligt, at Håndværksrådet altså nu må konstatere, at det er en tanke, der ikke kan gå igennem med den nuværende regering, som åbenbart afventer et andet flertal. Dog hæftede jeg mig ved – og det skal være mit første svar til hr. Larsen-Ledet – at hr. Larsen-Ledet ikke totalt afviste at gå ind for handelshustanken, men bad om en undersøgelse.

Jeg synes, at Håndværksrådet efterhånden er kommet med så megen solid dokumentation for behovet for den. Det er også dokumenteret, at når det lykkes at sætte noget i gang, så er der meget stor interesse for det. Jeg synes, vi skulle åbne op her. Der er jo meget nær ved at være et flertal. Jeg ved ikke, hvilken undersøgelse vi skal lave. Vi må sætte den i gang, hvis det kan lade sig gøre; jeg synes ikke, der er behov for denne undersøgelse, men hvis det er betingelsen, o.k., så må vi jo gøre det.

Så er der forslaget om udviklingskontrakter, og dér vil jeg starte med at anholde en bemærkning fra hr. Larsen-Ledet. Hr. Larsen-Ledet sagde, at en forbedring af den nuværende ordning er overflødig. Den udtalelse kan faktisk kun skyldes uvidenhed. Jeg er sikker på, at ministeren ikke ville sige, at det er overflødigt at gøre noget ved udviklingskontrakter. Tværtimod hørte jeg, at ministe-

ren sagde det stik modsatte: at det var nødvendigt at gøre noget.

Det har længe været en national katastrofe, at denne mulighed for at fremme dansk erhvervsliv ved offensiv brug af den offentlige sektors indkøb stort set ikke har været benyttet og navnlig, at de ordninger, der har været i Industriministeriet, ikke har fungeret. Der er visse eksempler på vellykkede udviklingskontrakter, mest fordi der er enkelte vågne styrelser. Derfor tror jeg, at vi kan se i øjnene, at der er brug for at gøre noget. Så er spørgsmålet, hvad der skal gøres. Jeg har hæftet mig ved – med glæde i øvrigt – at det er en ting, som den nye industriminister vil gøre noget ved.

Vi har ønsket at blande os i debatten på to punkter. Først det punkt, som alle har hæftet sig ved: at vi tror, det er nødvendigt, i hvert fald i en overgangsperiode, at pålægge alle styrelser at gå ind i det i et eller andet omfang. Man kan så diskutere, om det skal være 2 pct. eller en anden procent, det er ikke så væsentligt. Men et egentligt pålæg er nødvendigt i hvert fald i en overgangsperiode. Jeg tror faktisk, det er nødvendigt for at sparke gang i det. Jeg tror ikke, at incitamentet vil virke hurtigt nok.

Der er en anden side af sagen, som stort set ingen ordførere hæftede sig ved, men som egentlig er ret central, nemlig hvordan man udbyder sådan en udviklingskontrakt. Jeg ved, at i Japan sker det på den måde, at når et japansk ministerium går ind for at fremme erhvervet, så udbyder man opgaver. Man står ikke og lokker med penge og tilskud osv., man udbyder opgaver. Jeg ved det ikke med sikkerhed, men ministeren kan måske bekræfte, at det samme er tilfældet i USA, hvor man kører en meget omfattende erhvervs politik. Desværre er det i forbindelse med militærprogrammet, men ikke desto mindre en erhvervs politik. Det er, så vidt jeg ved, orienteret på samme måde.

Her i landet har vi fået den ejendommelige idé, at dette med, at staten går ind og prøver at fremme erhvervslivet, er noget med at give tilskud til et eller andet, altså erhvervstilskud. Nu har man dog fundet ud af, at erhvervstilskud skal betales tilbage, det er et fremskridt, men jeg tror, at tankegangen er principielt forkert.

Jeg tror navnlig, at det er en katastrofe af én bestemt grund: Danmarks erhvervsliv be-